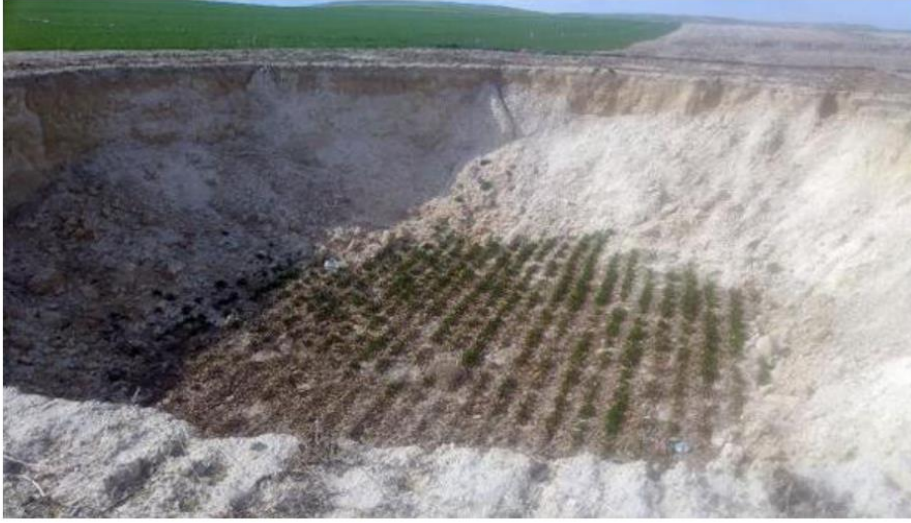

Karapınar'da 293 obruklu harita

DHA

04 Haziran 2017 -

Karapınar'da 293 obruklu harita

DHA

Mehmet Kayhan YILDIZ/KONYA, (DHA)- KONYA'da Selçuk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nin Harita Mühendisliği Bölümü tarafından obruk oluşumunda risk altında bulunan Karapınar İlçesi çevresinde oluşabilecek obruk alanlarını tespit etmek ve web tabanlı haritasını çıkartmak için çalışma başlatıldı. Proje çerçevesinde bölgedeki 40 kilometrelik alanda 293 obruk tespit edildi.

Proje Koordinatörü Selçuk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Harita Mühendisliği Bölümü araştırma görevlisi Osman Orhan, projenin Karapınar ve çevresinde olası obruk alanlarını tespit etmek üzere yapıldığını söyledi. Aralarında öğretim üyelerinin de bulunduğu ve 2016 yılının ikinci ayında başlatılan projenin halen devam ettiğini ifade eden Orhan, şöyle dedi:

"Proje çerçevesinde yaptığımız arazi çalışmasında Karapınar ve çevresindeki 40 kilometrekarelik alanda 293'in üzerinde obruk tespit ettik. Bunları güncel obruklar ve eski oluşan obruklar olarak ikiye ayırdık. Yeni obrukların ilçeye 10 kilometre uzaklıktaki yer yer yerleşim birimlerinin bulunduğu Seyithacılar Yaylası ve Hotamış Mahallesi'nin yaylalarında oluştuğunu tespit ettik."

UYDU GÖRÜNTÜLERİNDEN TESPİT

Uydu görüntülerini de kullanarak yeni tespitler yaptıklarını anlatan Orhan, şunları söyledi:

"Karapınar ve çevresinde obrukların tamamını içerisine alacak bir çerçeve seçtik. Avrupa Uzay Ajansı üzerinden projemizi bildirerek İtalyan Uzay Ajansı'nın uydusundan Karapınar'ın 50 kilometrekarelik alanı kapsayan uydu görüntüsünü aldık. Bu bölgede 2016 yılının ikinci ayından başlayarak bugüne kadar 28 uydu görüntüsü temin ettik. Elde ettiğimiz uydu görüntülerinde belli bölgelerde deformasyonlar tespit ettik. Bugüne kadar yaptığımız çalışmalarda deformasyon gördüğümüz yerlerde yıllık 5 santimetrelik oturmaların olduğunu belirledik."

SEYİTHACILAR VE HOTAMIŞ

Şu ana kadar yaptıkları çalışmalarda merkeze yaklaşık 10 kilometre uzaklıktaki Seyithacılar yaylasında obruk oluşumlarının yoğun olduğunu belirlediklerini ifade eden Orhan, geçen yıl bu bölgede 4 obruk

oluşturduğunu hatırlatırken, "Bu sene Hotamış civarında obruklar meydana geldi. Bu alanlar Karapınar'ın güneybatısı ve kuzeyinde yer alan bölgeler. Bölgede yıllık ortalama 6-7 adet büyüklü, küçüklü obruk oluşuyor. Yaptığımız tespit sonucu Karapınar şehir merkezinde herhangi bir hareketlilik gözlemlenmedi" dedi.

YENİ OBRUK OLUŞABİLECEK YERLER GÖRÜLEBİLECEK

Bu yılın sonunda hangi bölgelerde deformasyon olduğunu gösteren sonuç haritasını üreteceklerini belirten Orhan şöyle dedi:

"Web tabanlı sonuç haritamız obruk duyarlılık haritası olacak. Kendi kişisel web sayfamızdan bir link ile obruk duyarlılık haritasını yayınlayacağız. İlgili kişi ya da kurumlar girdiği zaman obrukların nerede olduğunu bölgede deformasyonların nedene oluştuğunu, muhtemel obruk oluşabilecek alanları ve hangi bölgelerin tehlike altında olduğunu görebilecek. Ürettiğimiz harita ile bölgede yeni oluşacak obrukların nerede olduğunu tahmin edebileceğiz. Bu alanlar tarım arazisinin içerisinde veya yerleşim yerlerinin içerisinde kalabilir. Biz ürettiğimiz bu haritayı ve elde ettiğimiz verileri belediye ve Afad ekipleri ile de paylaşacağız. Bu aşamadan sonra ne tür önlemler alınabileceğini konuşulacak. İdarecilere önümüzdeki süreçte yardımcı olacak bir harita hazırlanmış olacaktır."

OBRUK OLUŞUMU

Konya Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Doç. Dr. Fetullah Arık ise Konya'nın Karapınar Bölgesi'nde oluşan obrukların temel nedeninin tabanında suyla karşılaştığı zaman eriyebilecek nitelikte bir tabakanın olması olduğunu söyledi. Yer altı suyu hareketleriyle birlikte bu erime oranlarının arttığına dikkat çeken Arık, "Bazı bölgelerde oluşan deformasyona bağlı olarak yer altındaki boşluklar büyüyor. Sonuçta üzerindeki örtü tabakasını taşıyamayarak aniden çöküyor. Böylece obruklar oluşuyor. Ayrıca kaçak yollarla bölgede açılan kaçak kuyular yer altı su seviyesinin düşmesinde etkili oluyor" dedi.

KARAPINAR KENT MERKEZİNDE RİSK GÖRÜLMÜYOR

Karapınar kent merkezinin tabanının volkanik kayalarla kaplı olduğunu ve yeraltı suyuyla karşılaştığı zaman eriyen nitelikte olmadığını anlatan Arık, "Bunun için obruk oluşumu noktasında Karapınar kent merkezinde bir risk görülüyor. Ancak Karapınar'ın kuzeyinde ve batısındaki bölgelerde daha önce birçok obruk oluşmuş ve oluşmaya da devam ediyor" diye konuştu.

ÇALIŞMA RİSKLERİ ÖNLEYEBİLİR

Bölge ile ilgili yapılan harita çalışmalarının faydalı olduğunu belirten Arık, şunları ekledi:

"Yapılan çalışmanın en önemli özelliği oluşacak obrukların takip edilebiliyor olması ve kullanıcıların bölgedeki hareketliliğin izlenebilirliğinin sağlanmasıdır. Bu çalışma ile daha önceden 200 ile 210 civarında obruk olduğu biliniyordu. Ancak bu sayısının 293 olduğunun tespit edilmesi de gözden kaçan bir gelişme. Bu hazırlanan harita sayesinde yerleşim yerlerindeki insanların oluşacak obruklar karşısında karşılaşacağı riskler göz önüne alınırsa çok daha verimli ve yararlı olacak."